

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/142/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519201557
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519201557.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, so sídlom Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovaným: X/ Z. U., H.. XX.XX.XXXX, C. Č. B. X/XXX, Z. H. C., X/ Z. D., H.. XX.XX.XXXX, C. Q. XX, XXX XX Z. H. C., v konaní o zaplatenie 7.219,08 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu v sume 6.979,08 eur, dlžné úroky z istiny v sume 5.155,51 eur, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.219,08 eur od 5.3.2019 do 19.3.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.189,08 eur od 20.3.2019 do 19.6.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.159,08 eur od 20.6.2019 do 21.7.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.129,08 eur od 22.7.2019 do 20.8.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.099,08 eur od 21.8.2019 do 17.9.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.069,08 eur od 18.9.2019 do 21.10.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.039,08 eur od 22.10.2019 do 17.12.2019, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 7.009,08 eur od 18.12.2019 do 20.1.2020, zmluvný úrok vo výške 14,90% ročne zo sumy 6.979,08 eur od 21.1.2020 maximálne do 10.10.2024, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.219,08 eur od 05.3.2019 do 19.3.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.189,08 eur od 20.3.2019 do 19.6.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.159,08 eur od 20.6.2019 do 21.7.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.129,08 eur od 22.7.2019 do 20.8.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.099,08 eur od 21.8.2019 do 17.9.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.069,08 eur od 18.9.2019 do 21.10.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.039,08 eur od 22.10.2019 do 17.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7.009,08 eur od 18.12.2019 do 20.1.2020, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 6.979,08 eur od 21.1.2020 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Konanie v sume 240 eur zastavuje.

IV. Žalobca má proti neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 07.03.2019 žiadal zaviazat' žalovaných na zaplatenie sumy 7.229,08 Eur s príslušenstvom a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s., so žalovanými uzavrel dňa 24.10.2014 Zmluvu o úvere (ďalej len „Zmluva“) na základe ktorej poskytol žalovaným peňažne prostriedky vo výške 7600 eur. Žalovaní sa zaviazali poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaní si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnili, preto žalobca vyhlásil dňa 21.3.2016 úver za predčasne splatný. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 06.08.2018 medzi zmluvnými stranami Poštovou bankou a.s., ako postupcom a spoločnosťou R Collectors s.r.o. ako postupníkom bola pohľadávka vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 4594630885 postúpená na žalobcu. Žalobca ku dňu podania žaloby eviduje voči žalovaným pohľadávku, ktorá pozostáva z istiny vo výške 7.219,08 eur, úrokov z istiny do 4.3.2019 vo výške 5155,51 eur, zmluvných úrokov vo výške 14,90% ročne zo sumy 7219,08 eur od 5.3.2019 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 7219,08 eur od 5.3.2019 do zaplatenia. Žalobca si zároveň si uplatňuje aj trovy konania.

3. Žalovaní, u ktorých je doručenie vykázané riadne a včas sa vo veci nevyjadřili.

4. Podaním zo dňa 31.01.2020 vzal žalobca svoju žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 240 eur (dodatočné platby žalovanej) späť a žiadal, aby súd v tejto časti konanie zastavil a zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 6.979,08 eur s príslušenstvom.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 10.03.2020, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý sa ale z pojednávania ospravedlnil. Na pojednávanie sa nedostavili ani žalovaní, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu ako aj žalovaných.

6. Súd sa stručne oboznamuje s listinami, ktoré na preukázanie svojich tvrdení predložil žalobca:

a) úverová zmluva zo dňa 24.10.2014, z obsahu ktorej vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia vyplynulo, že žalobca žalovaným poskytol úver vo výške 7600 € s úrokovou sadzbou 14,90 % ročne pri RPMN banky 15,96% a priemernej RPMN 10,86% ročne, ktorý sa zaviazali splatiť v 120 splátkach po 122 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 10.11.2014, splatnosti každej ďalšej splátky a do 10. dňa v mesiaci zaplatiť v lehote konečnej splatnosti(zaplatením poslednej splátky) dňa 10.10.2024.

b) Obchodné podmienky (ďalej len OP) na č.l. 3 -6, z obsahu ktorých súd zistil:

ba) Podľa Čl. 9.1.: V prípade úplného predčasného splatenia úveru je dlžník povinný zaplatiť istinu spolu s úrokom len do dňa splatenia istiny úveru...

c) Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 22.02.2016, z ktorej vyplýva, že žalovaných banka upozorňovala podľa § 53 ods. 9 Obč. zákonníka na to, že sú v omeškaní s platením úveru podobu viac ako 3 mesiace a po lehote splatnosti je pohľadávka v sume 1012,15 €. Žalovaných vyzval, aby tento dlh zaplatili na tam uvedený účet a VS do 15 dní od doručenia tejto výzvy, inak banka využije svoje oprávnenie podľa § 565 OZ a vyhlásiť celý úver za predčasne splatný. Z poštového podacieho hárka (č.l. 36) je zrejme, že táto výzva bola vypravená na pošte dňa 23.02.2016.

d) list zo dňa 21.03.2016 - Výzva na úhradu dlžnej sumy banka oznámila žalovaným, že vzhľadom na to, že porušili podstatným spôsobom ustanovenia úverovej zmluvy z 24.10.2014, pohľadávka sa stala splatnou dňa 21.03.2016 v celom rozsahu a dlžnú sumu v celkovej výške 8234,68 € (v tam špecifikovanej štruktúre) zaplatili v lehote do 10 dní od doručenia výzvy na tam uvedený účet a variabilný symbol.

7. Podľa § 524 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

8. Zmluva o úvere zo dňa 24.10.2014 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa Občianskeho zákonníka a zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

9. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods. 1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy(limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

12. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

13. Vzhľadom k skutočnosti, že žalobca vzal svoju žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 240 eur (dodatočné úhrady žalovaných) skôr, než sa vo veci začalo pojednávanie, súhlas žalovaných nebol potrebný, súd preto rozhodol o zastavení konania v sume 240 eur v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 CSP

14. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu žalovaného má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky vo výške 7600 eur. Keďže si žalovaní, nesplnili svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradili len sumu 380,92 eur, a následne po podaní žaloby ešte ďalších 240 eur, súd vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 6979,08 eur (7600-380,92-240) ako aj úroku z istiny vo výške 5155,51 eur.

15. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

16. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

17. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

19. V prejednáwanej veci vznikol záväzok žalovanému zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ).

20. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

21. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno urobiť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškanií so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

22. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Prítom platí, že môžu existovať vedľa seba. S takýmto názorom sa stotožňuje a aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí 6Co/167/2018.

23. V prejednávanej spore zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými dňa 24.11.2014 vyplýva, že medzi stranami bola dojednaná výška úveru 7600 €, výška mesačnej splátky 122 €, dátum prvej platby do 10.11.2014, počet mesačných splátok 120, celková výška úveru 14506,49 €, dátum konečnej splatnosti 10.10.2024, splatnosť každej ďalšej platby vždy k 10. dňu v mesiaci, úroková sadzba 14,90%.

24. Medzi zmluvnými stranami teda nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodiť zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy. Zo zmluvy nevyplývajú ani žiadne dojednania, v zmysle ktorých by sa strany sporu dohodli o povinnosti žalovaného platiť zmluvný úrok iba do predčasnej splatnosti.

25. Vzhľadom na chýbajúcu výslovnú dohodu o dobe do kedy má žalovaný platiť zmluvný úrok (t.j. vzhľadom na absenciu dohody o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, alebo do vyhlásenia predčasnej splatnosti) je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní platenia zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 10.10.2024, preto žalobcovi vznikol nárok na dohodnuté (zmluvné) úroky vo výške 14,90% ročne z istiny do 10.10.2024. Žalobca má teda nárok na zmluvný úrok z dlžnej istiny 6979,08 € (vypočítanej ako rozdiel sumy vo výške 7600 €, ktorú žalobca poskytol žalovaným a sumy, ktorú mu žalovaní uhradili 380,92+240 €) od 5.3.2019 maximálne do 10.10.2024. Počnúc dňom 11.10.2024 už žalobca nemá právo na zmluvný úrok z istiny, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

26. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškanií. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov

vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Nakoľko boli žalovaní v omeškaní s plnením, súd ich zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

Lehota na podanie odvolania neplynie od 27.03.2020 do 30.04.2020 (§ 2 ods. 1 v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

U p o z o r n e n i e :

Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Poznámka:

Dňom 01.04.2020 zanikla funkcia sudcu Okresného súdu Košice - okolie JUDr. Ľubici Nemcovej.

Z uvedeného dôvodu Opatrením predsedu súdu č. 6, pod č. 1SprR/6/2020 došlo k prerozdeleniu spisov náhodným výberom a zákonným sudcom v tejto veci sa stal JUDr. Jozef Pribula, ktorý tento rozsudok podpísal mandátnym elektronickým podpisom.